

PERU ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	5
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	13
5. TÜRKİYE ile TİCARET	14
EKLER:	17

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Peru Cumhuriyeti
Nüfus	34,07 milyon (2024 tahmini)
Yüzölçümü	1.285.216 km ²
Başkent	Lima
Başlıca Şehirleri (nüfus, milyon kişi)	Lima ,Cusco ,Piura , Arequipa , La Libertad), Junin , Cajamarca , Lambayeque , Puno , Ancash
Dil	İspanyolca %84,1(Resmi), Quechua %13 (Resmi), Aymara (Resmi) %1,7 ve Ashaninka %0,3. Ayrıca Amazon yerlilerinin konuştuğu çeşitli diller kullanılmaktadır.
Din	Katolik %96, Protestan %2, Diğer %2
Etnik Yapı	%45 yerli, %37 melez, %15 beyaz, %3 Japon, Çinli ve diğer
Yönetim Şekli	Anayasal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Dina Boluarte
Para Birimi	Nueva Sol (Ns)
Telefon Kodu	+51

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: APEC, CAN, FAO, G-15, G-24, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, LAES, LAIA, Mercosur (ortak üye), MIGA, MINUSTAH, MONUSCO, NAM, OAS, OPANAL, OPCW, PCA, RG, UN, UNASUR, UNCTAD, UNESCO, UNFICYP, UNIDO, Union Latina, UNMIL, UNMIS, UNOCI, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO

- Güney Amerika Birliği (UNASUR)
- Latin Birliği (Union Latina)
- Güney Ortak Pazarı (Mercosur), Ortak üye
- Amerika Ülkeleri Kalkınma Bankası (IADB)
- Birleşmiş Milletler (BM)
- Uluslararası Para Fonu (IMF)
- Dünya Ticaret Örgütü (WTO)
- Latin Amerika Entegrasyonu Birliği (LAIA)
- Pasifik İttifakı (Pacific Alliance)

Coğrafi Konum

Güney Amerika'nın batısında ve Güney Pasifik Okyanusu kıyısında yer alan Peru, iklim, madencilik ve enerji kaynakları açısından son derece zengin bir ülkedir. Peru yüzölçümü bakımından Güney Amerika'nın en büyük üçüncü, doğal ormanlar açısından ise ikinci ülkesidir. Bolivya ile 1.075 km, Brezilya ile 2.995 km, Şili ile 171 km, Kolombiya ile 1.800 km. ve Ekvator ile 1.420 km sınıra sahip olan Peru topraklarının %2,88'i ekilebilir topraklardan oluşmaktadır.

Ülke coğrafi açıdan kıyı bölgeleri, dağlık bölgeler (And Dağları) ve yağmur ormanları olmak üzere üç ayrı bölgeden oluşmaktadır. Kıyı bölgeleri ülke topraklarının % 11'ini, nüfusun ise % 52'sini barındırmaktadır. Ülkenin önemli şehirlerinden olan Lima, Trujillo, Piura, Chiclayo, Ica ve Tacna bu bölgede yer almaktadır.

Dağlık bölgeler ise ülke nüfusunun % 37'sinin yaşadığı ve İnkalar'ın başkenti olan Cusco'nun yer aldığı bölgedir. Bu bölge hem yerli hem de yabancı turistlerin ziyaret ettiği başlıca bölgelerden olup; bu bölgedeki diğer önemli şehirler Puno, Arequipa, Huancayo, Ayacucho, Huaraz ve Cajamarca'dır.

Yağmur Ormanlarının yer aldığı üçüncü bölge ise çok çeşitli bitki ve ağaç türlerine, nehirlere ve aynı zamanda da petrol ve doğal gaz yataklarına sahiptir. Ülke topraklarının % 56'sını oluşturan bu bölgede nüfusun % 11'i yaşamaktadır. Başlıca şehirler ise Iquitos ve Pucallpa'dır.

Amazon Nehri, ülkeyi Brezilya'ya ve Atlantik Okyanusu'na; And Dağları ise İnkalar'ın yerleşim rotası üzerindeki Ekvator, Kolombiya, Bolivya, Venezüella, Şili ve Arjantin'e bağlamaktadır. Peru, Pasifik Okyanusu sayesinde de üyesi olduğu ve dünyanın en önemli, zengin ve en hızlı gelişen bölgelerinden olan APEC (Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği) ülkeleri ile yakın ilişki kurabilmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Birçok And medeniyetine ev sahipliği yapmış olan Peru, İnkalar'ın 1533 yılında İspanyollarca işgal edilmesinin ardından ancak 1821 yılında bağımsızlığını ilan etmiştir. Yıllarca süren askeri yönetim sonrasında 1980 yılında demokrasiye geçilmiştir.

Başkan hem devlet hem de hükümetin başıdır. 29 Aralık 1993'ten bu yana yürürlükte olan Peru Anayasası'na göre beş yılda bir yapılan başkanlık seçimleri ile seçilen Devlet Başkanı, Bakanlar Kurulu üyelerini atama yetkisine sahiptir.

Peru; Amazonas, Ancash, Apurimac, Arequipa, Ayacucho, Cajamarca, Callao, Cusco, Huancavelica, Huanuco, Ica, Junin, La Libertad, Lambayeque, Lima, Lima*, Loreto, Madre de Dios, Moquegua, Pasco, Piura, Puno, San Martin, Tacna, Tumbes, Ucayali olmak üzere 25 bölgeden ve 1 eyaletten* oluşmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Yaklaşık 34,07 milyon nüfusa sahip olan Peru'da nüfus artış hızı %1,0, yaş ortalaması 73,7'dir. Nüfusun %28,4'ü 0–14 yaş arasında, %65,1'i 15–64 yaş arasında, %6,5'i ise 65 yaşın üstündedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Peru'nun başlıca doğal kaynakları; bakır, gümüş, altın, petrol, kauçuk, balıkçılık, demir cevheri, kömür, fosfat, potaş, hidroelektrik ve doğal gazdır. Peru'nun başlıca tarım ve hayvancılık ürünleri; kuşkonmaz, kahve, kakao, pamuk, şeker kamışı, pirinç, patates, mısır, muz, üzüm, portakal, ananas, guava, elma, limon, armut, domates, mango, arpa, şifalı bitkiler, palm yağı, soğan, buğday, kuru fasulye olmakla beraber; siğir eti, kanatlı etler ve deniz ürünleri ise başlıca hayvancılık ürünleridir.

Ülkenin imalat sanayisi; madencilik ve maden işleme, çelik, metal işleme, petrol işleme, doğal gaz, balıkçılık, gıda işleme ve tekstilden oluşmaktadır.

Şiddetli depremlerin, tsunamilerin, sellerin, heyelanların ve volkanik faaliyetlerin sıkça görüldüğü Peru'nun başlıca çevre sorunları; ormanlık arazilerin tahribi, erozyon, çölleşme, belediyelerin ve maden atıklarının oluşturduğu su kirliliği ve Lima'da görülen hava kirliliğidir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	245,01	267,59	282,46	294,78	307,19	319,96	333,13	346,78
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	2,7	-0,6	2,5	2,7	2,3	2,3	2,3	2,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	7 336	7 933	8 291	8 567	8 839	9 115	9 397	9 685
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	7,9	6,3	2,3	2	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-4	0,6	-1,1	-1,4	-1,4	-1,5	-1,4	-1,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	7,7	6,8	6,6	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Nüfus (milyon)	33,4	33,73	34,07	34,41	34,75	35,1	35,45	35,81
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	33,9	32,1	33	33,3	33,2	32,6	32,1	31,6

*Tahmini veriler

Kaynak: IMF

İşgücünün % 7,6'sına istihdam sağlayan tarım sektörü, ülkenin ihracatında da önemli paya sahiptir. Deniz ürünleri ve balık yağının yanı sıra pamuk, şeker kamışı, kahve ve soya fasulyesi, ülkenin başlıca tarım ihraç ürünlerini oluşturmaktadır. Tarım sektörü küresel ekonomik krizden nispeten az etkilenmiş, tarım ve gıda ürünleri ihracatı krize rağmen artmıştır.

İmalat sanayinde kauçuk, gıda işleme ve kimya, en önemli sanayi sektörleridir. Tekstil ve yün (alpaka, lama, vikunya) sektörlerinin gelişimi devlet tarafından teşvik edilmektedir. İnşaat sektörü de en fazla gelişim gösteren sektörlerden olup, hidroelektrik santrali projeleri son yıllarda gittikçe önem kazanmaktadır. Madencilik sektörü ise ihracatın yaklaşık % 60'ını, vergi gelirlerinin % 30'unu sağlamaktadır. Dünyanın en büyük gümüş üreticisi olan Peru, bakır, çinko, altın, demir, fosfor ve manganez açısından da önemli rezervlere sahiptir. Turizm ise ülkedeki toplam işgücünün % 6,8'ini, GSYİH'nin ise % 7,7'sini oluşturmaktadır.

Başlıca altı bölgedeki sektörel durumu özetlemek gerekirse;

Piura Bölgesi – Païta Şehri

Peru'nun kuzeyinde Ekvator ile sınırı oluşturan ve ülkenin en verimli tarım alanlarının bulunduğu bölgedir. Païta, Piura bölgesinin liman kentidir.

Tarım: Bölge halkının %37'sinin ana istihdam sahasını teşkil eden tarımcılık, geniş tarım ve sulama arazileri ile yüksek verim oranları arz etmektedir. Bölge ülkenin başlıca limon, mango, muz ve maracuya üreticisi olup; karpuz, bezelye, börülce, şeker pancarı, paprika, papaya, pamuk ve kabuklu piriñ gibi farklı ürün gruplarını da ihraç etmektedir.

Ucuz ithal Brezilya ve ABD menşeli pamuk nedeniyle üretimi azalan Piura pamuğu lif boyu itibarıyla Mısır'ın akala pamuğu kadar kaliteli olup, bu pamuğun üretiminin artırılması için çalışmalar yapılmaktadır.

Peru limon üretiminin %64'ü ve mango üretiminin %66'sını karşılayan bölge, başta ABD pazarına olmak üzere yılda yaklaşık 25,4 milyar Dolar değerinde mango ihraç etmektedir.

Balıkçılık: Bölge ihracatında %27,2'lik yer teşkil eden kabuklu ve yumuşak deniz ürünleri arasında yengeç, istakoz, pota cinsi kalamar, deniz tarağı (conchas de abanico), midye, ton ve dil balığı yer almaktadır. Ayrıca bölgede çok sayıda balık unu fabrikası bulunmaktadır.

Konservecilik: Bölge ihracatının %17,5'ini karşılayan konservecilik sektörü, daha çok işlenmemiş balık ve deniz ürünlerine yoğunlaşmakta olup, konserve balık ürünlerinin başında uskumru ve hamsi (caballa y ancoveta) cinsi balıklar gelmektedir.

Madencilik: Bölge zengin potasyum, bakır, kurşun ve çinko kaynaklarını barındırmakta olup; karbon, kükürt, bentonit ve barit gibi ametal rezervlerine de sahiptir.

Ancash Bölgesi – Huaraz Şehri

Lima'nın kuzeyinde yer alan Ancash ağırlıklı olarak tarım ve madencilik bölgesidir.

Tarım: Mango'nun bölge ihracatında %5,4 paya sahip olduğu tarım faaliyetleri arasında pamuk, pirinç, şeker pancarı, kuşkonmaz, yuca cinsi patates, çiçekçilik ve aromatik bitkiler yer almaktadır.

Madencilik: Demir ürünlerinin bölge ihracatında %41,1'lik yer tuttuğu madencilik sektörü, bakır, çinko, altın ve gümüş ile ön plana çıkmaktadır. Madencilik vergi gelirlerinin ihracatçılara yeniden dağıtılması uygulamasında %26 ile ülke çapında ilk sırada yer alan bölge, Peru'nun başlıca maden ürünleri ihracatçısı konumundadır.

Balıkçılık: Deniz tarağı (conchas de abanico) cinsi kabuklu deniz ürünleri bölge ihracatının %23,7'sini oluşturmaktadır olup, balık unu da önemli ihracat kalemleri arasında yer almaktadır.

Lima ve Callao Bölgesi – Huaura Eyaleti – Huacho Şehri

10 milyona yaklaşan nüfusu ile 29 milyon olan ülke nüfusunun üçte birini barındıran Lima, serbest bölge, liman ve havaalanı imkanları ve finans merkezi olarak ülkenin en büyük ekonomi merkezidir.

Altın, petrol ürünleri, bakır, balık unu ve çinko gibi ihracat ürünleri ile dikkat çeken Lima ve Callao bölgesine bağlı Huaura eyaleti sarımsak, havuç, soğan, nohut, granadin gibi tarım ürünleri ile ön plana çıkmakta olup, Karal antik şehri gibi turizm potansiyelleri bulunan tarihi ören yerlerini de içermektedir.

Pasco Bölgesi

Lima idari bölgesinin doğusunda yer alan Pasco, ülkenin dağlık kesiminde bulunmaktadır.

Madencilik: Çevre illerden maden ocaklarında çalışmak üzere yerleşen insanlar neticesinde yüksek nüfus oranlarına ulaşmış şehirleşen Pasco'da bölgesel ekonomik faaliyetlerin %56,2'sini madencilik sektörü teşkil etmekte olup, kurşun, bakır, altın, gümüş ve çinko başlıca ihracat ürünleri arasında yer almaktadır.

Lambayeque Bölgesi

Peru'nun kuzeyinde yer alan önemli bir tarım bölgesidir.

Tarım: Bölge ihracat ürünleri arasında ağırlıklı olarak sahip olan tarım sektöründe, %20,5 ile maracuya, %8,6 ile avokado, %5,6 ile mango ve %5,3 ile fasulye başta yer almaktadır. Sebze

ihracatının %26,3 ile önemli yer teşkil ettiği bölgede, şeker kamışı balı ve posası (melaza ve chancaca) ihracatı da gerçekleştirilmektedir. Organik meyvecilik ve sebzeçilik faaliyetlerinin bulunduğu Lambayeque'de bu alanda muz, mango, maracuya, üzüm (Thompson cinsi), paprika, kahve ve piquillo biberi yetiştirilmektedir.

Arequipa Bölgesi

Madencilik: Başkent Lima'dan sonra ülkenin en önemli ikinci şehri Arequipa'yı içeren bölgenin başlıca ekonomik faaliyeti madencilik sektörüne dayanmaktadır. Bölgeden ağırlıklı olarak bakır, çinko, altın ve kurşun ihraç edilmektedir.

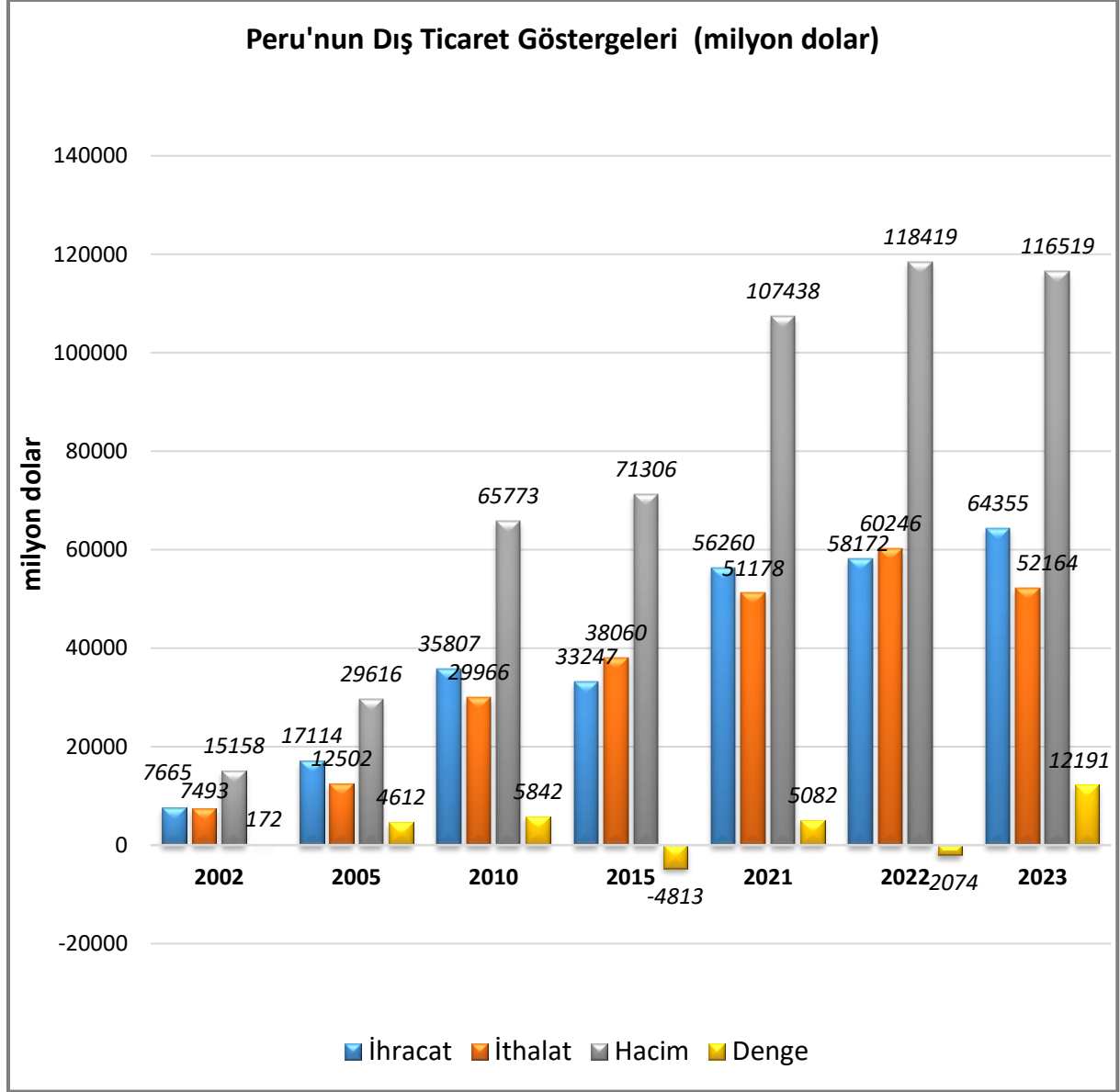
Tarım: Bölge ihracatında önemli yer tutan tarım faaliyetleri paprika, sarı-yeşil soğan, kiwicha (yoğurt, bisküvi ve benzeri gıda ürünlerine eklenerek tüketilen besleyici tropik bir tahıl), sarımsak gibi ürünleri içermektedir.

Tekstil: Bölge iplik, kumaş ve elyaf üretiminde lider konumunda olup, özellikle alpaca ve vikunya gibi değerli yün iplik ve kumaş ihracatında ön plana çıkmaktadır. Anılan kumaşlardan yünlü kazak, palto, atkı gibi giyim kalemlerinin yanı sıra bayan çantası, duvar halıları, masa örtüleri ve cüzdan gibi ürünler de imal edilmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

Dünyanın en büyük kuşkonmaz ve paprika ihracatçısı olan Peru; balık unu, balık yağı, gümüş, Alpaka ve Vikunya yünü üretiminde de dünyada birincidir. Peru, Latin Amerika bölgesinin ise en büyük altın, çinko, kalay ve kurşun üreticisi ve ikinci bakır üreticisidir. Patates, domates, tatlı patates, mısır, avokado ve achiote üretimi bakımından da Peru oldukça zengin bir ülkedir.

Peru'nun dış ticaret hacmi 2018 yılında 90 milyar dolar 2019 yılında da 87,5 milyar dolar olmuştur. 2020 yılında ise pandemi nedeniyle 74,8 milyar dolara gerileyen Peru ticaret hacmi

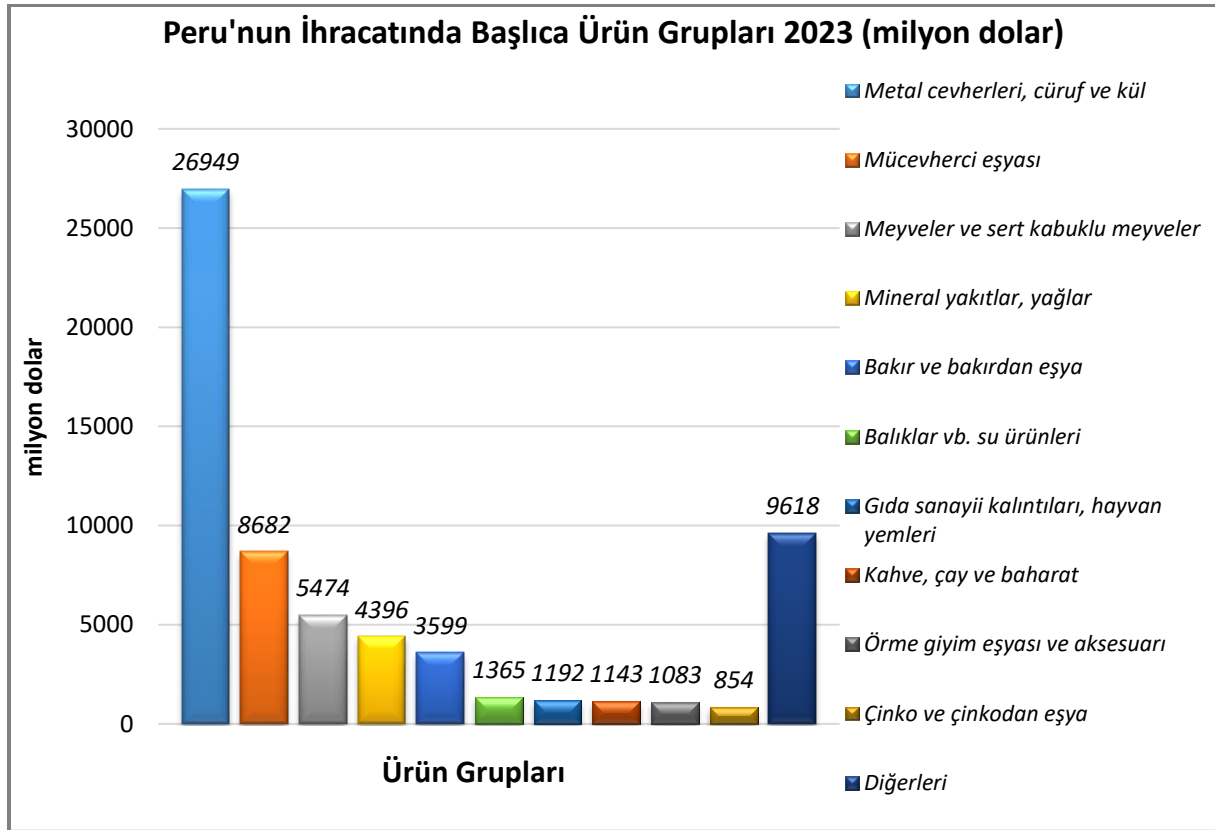
2021 yılında % 44,5 artışla 107,4 milyar dolar olmuştur. 2022 yılında dış ticaret hacmi 118 milyar dolar 2023 yılında ise 117 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Peru'nun 2023 yılı ihracatının %31,1'i bakır cevherlerinden, %13'ü ham ve yarı işlenmiş altından oluşmaktadır. Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham), petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, diğer meyveler (taze), üzümler (taze/kurutulmuş)) ise Peru'nun ihraç ettiği diğer başlıca ürün gruplarıdır.

Peru'nun 2023 yılı ithalatında petrol yağları (%10,7) ilk sırada, ikinci sırada ham petrol (%6,2) yer almaktadır. Otomotiv üretim ve montaj sanayisi bulunmayan Peru, kara taşıtları ihtiyacının tamamını ithalat yoluyla karşılamaktadır. Peru'nun 2023 yılında ithal ettiği ürünler sıralamasında üçüncü sırada binek otolar (%3,6), dördüncü sırada telefon cihazları (%2,9) ve beşinci sırada da kamyon-kamyonet (%2,8) pay teşkil etmektedir. Mısır, bilgisayarlar, buğday, ilaç, soya fasulyesi ve iş makineleri ise Peru'nun ithal ettiği diğer başlıca ürün gruplarıdır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

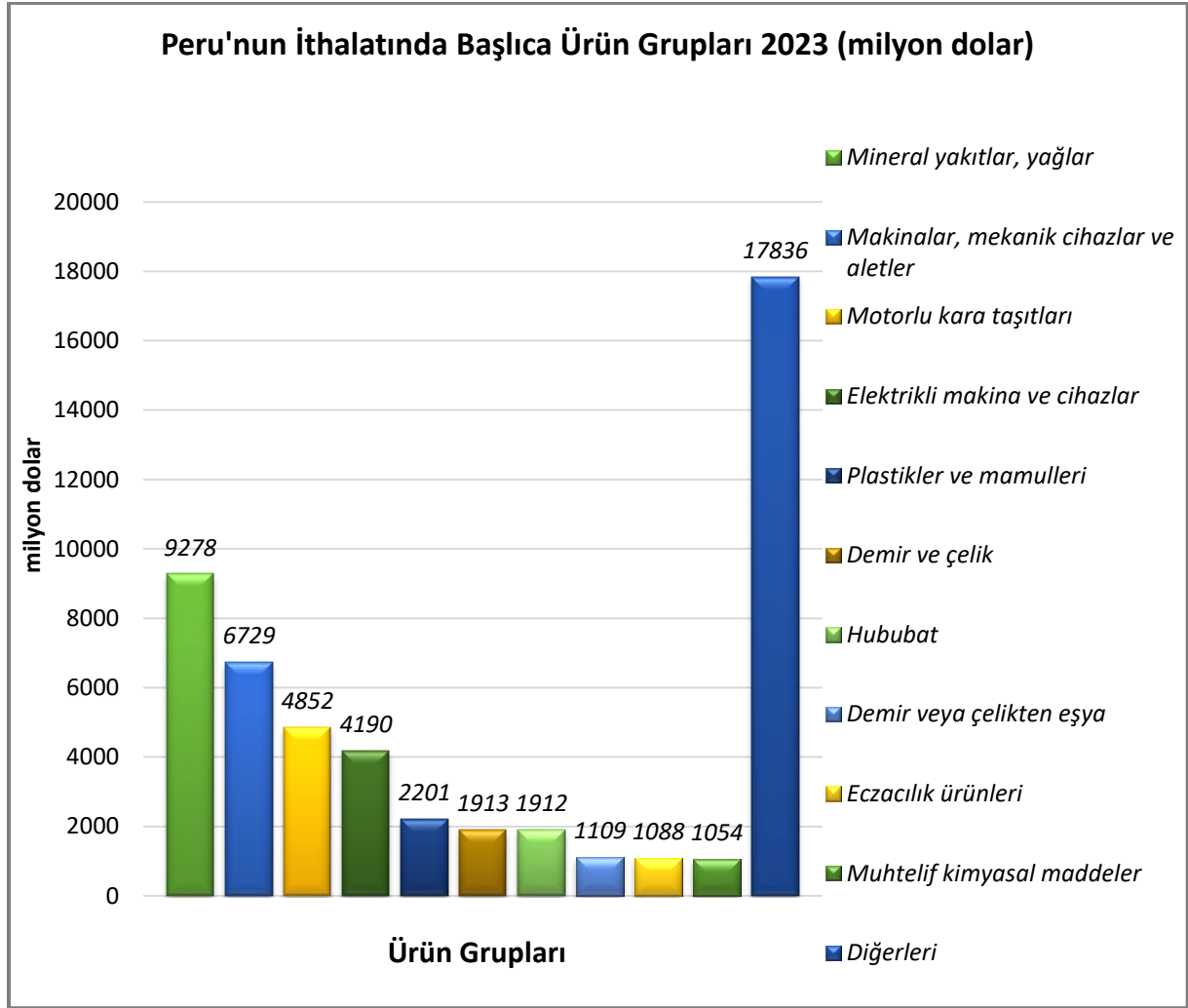
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

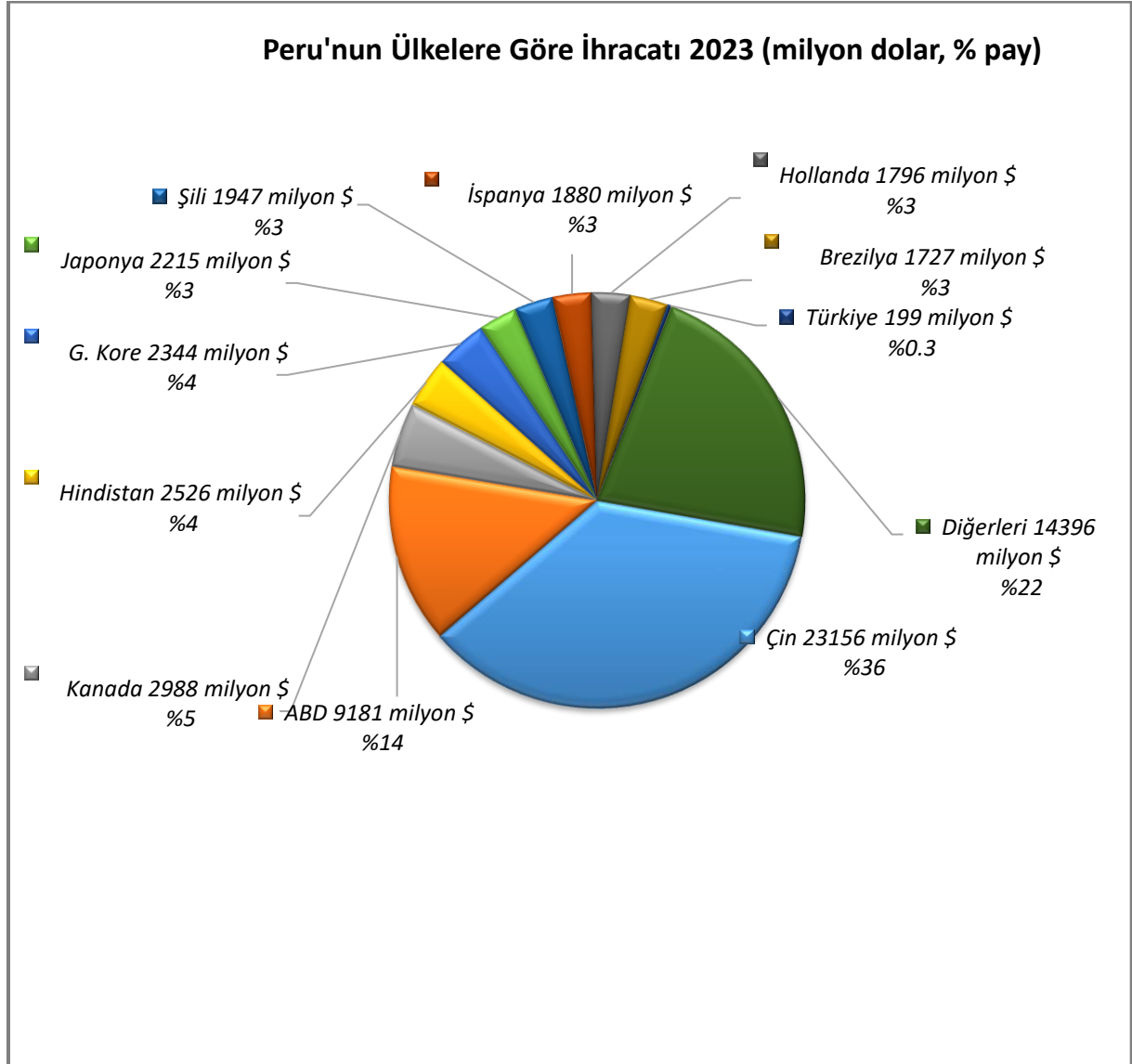

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

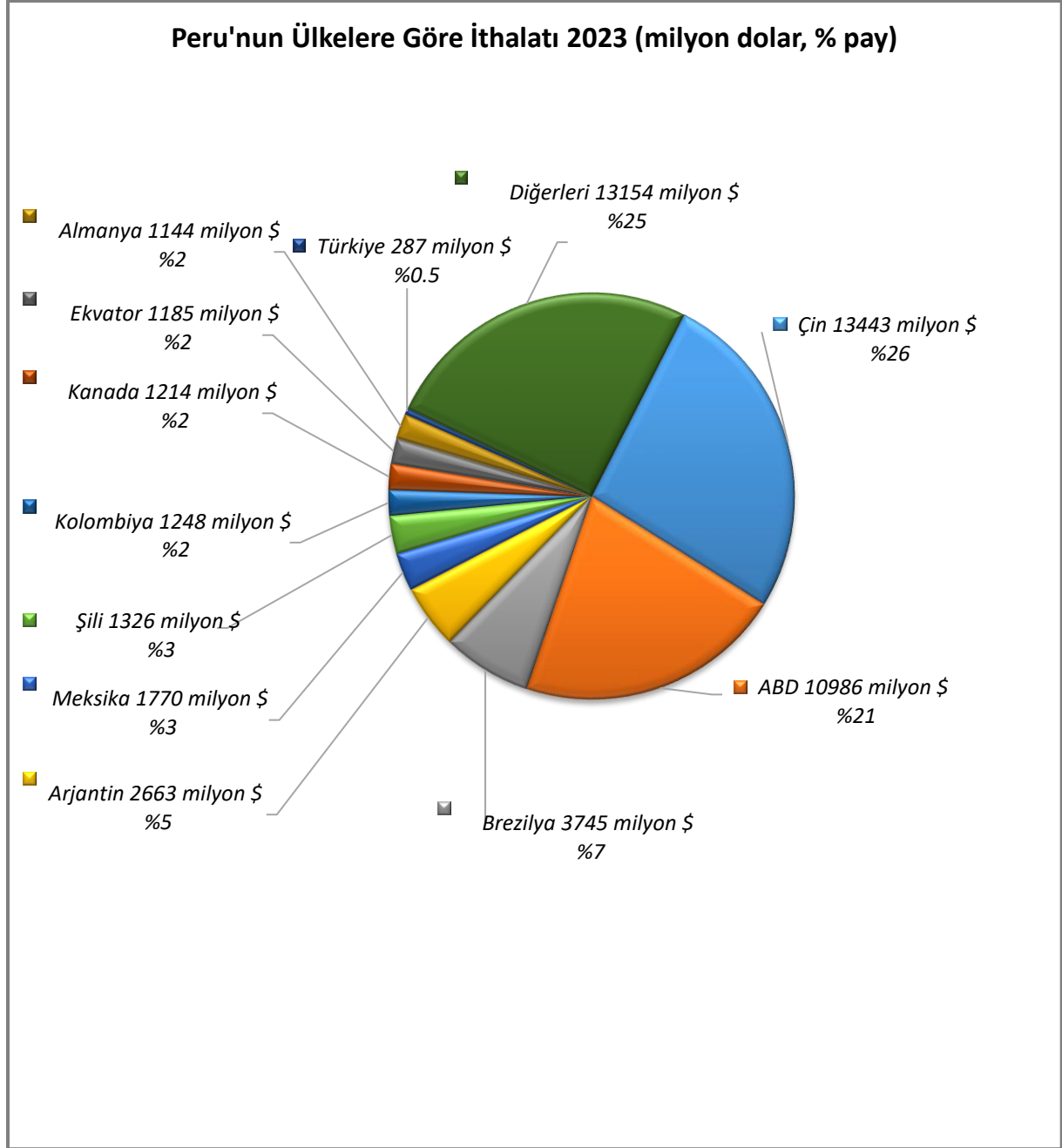
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

8,1 milyonluk nüfusu ile bölgenin en büyük şehirlerinden biri olan Başkent Lima'ya sahip olan Peru'nun Callao Limanı bölgenin en dinamik limanlarından biridir. Güney Amerika Bölgesel Altyapı Birleştirme Girişimi (South American Regional Infrastructure Integration Initiative, IIRSA) kapsamında Güney Amerika, Asya ve ABD pazarlarını birleştiren bir köprü vazifesi görmektedir. Avrupa, Kuzey Amerika ve Güney Amerika ülkelerinden ağırlıklı olarak ülkeye yatırım girişi mevcut olup, ülke zengin doğal kaynaklar, kamu hizmetleri, gelişmiş bankacılık ve turizm sektörleri ve altyapı hizmetleri ile yabancı şirketlere önemli fırsatlar sunmaktadır.

Peru, bölge ülkeleri arasında iş yapma kolaylığı açısından Meksika ve Şili'den sonra 3. sıradadır. Peru'da yabancı yatırımlara ilişkin düzenlemeler ile ilgili detaylı bilgi, Peru Yatırım Tanıtım Ajansı'nın (ProInversion) web sitesinde www.proinversion.gob.pe mevcuttur.

- 2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında Peru 84. sıradadır. (İsviçre 1. Türkiye 48.) (UN-2024)
- 2023 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Peru, dünyada 176 ülke arasında 44. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 104.) (The Heritage Foundation-2024)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Peru 65. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 61.) (World Economic Forum-2024)
- 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Peru, dünyada 190 ülke arasında 76. sıradadır. (Yeni Zelanda 1. Türkiye 34.) (Dünya Bankası-2024)

Ülkede Avrupa (özellikle İspanya ve İngiltere kökenli) ve Kuzey ve Güney Amerika ülkelerinin yatırımları mevcuttur.

Peru'nun potansiyel yatırım alanları aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

Madencilik: Madencilik sektörünün tüm yatırım projeleri içindeki payı %58'dir. Madencilik sanayi ekipmanının önemli bir bölümü ithal edilmektedir.

İnşaat: İnşaat sanayi ekonominin itici gücüdür. İnşaat malzemeleri de büyük ölçüde ithalata dayalıdır.

Telekomünikasyon: Telekomünikasyon sektörü en önemli sektörlerden biri olup şu an GDP'nin %3'üne tekabül etmektedir. Telekomünikasyon ekipmanı ihtiyacı ithalata karşılanmaktadır.

İmalat: Bu sektörde makineler özellikle tarım makineleri, pompa ve kompresörler, otomotiv yan sanayi önem arz etmektedir.

Peru, 2022 yılında 12 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 28. sıradadır. [ABD 285 milyar dolar ile 1. Türkiye 13 milyar dolar ile 27. (UNCTAD-2024)]

2020-2022 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 17 milyar dolar olan Peru, 2022 yılında 130 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 41. sıradadır. [ABD 10 trilyon dolar ile 1. Türkiye 165 milyar dolar ile 36. (UNCTAD-2024)]

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

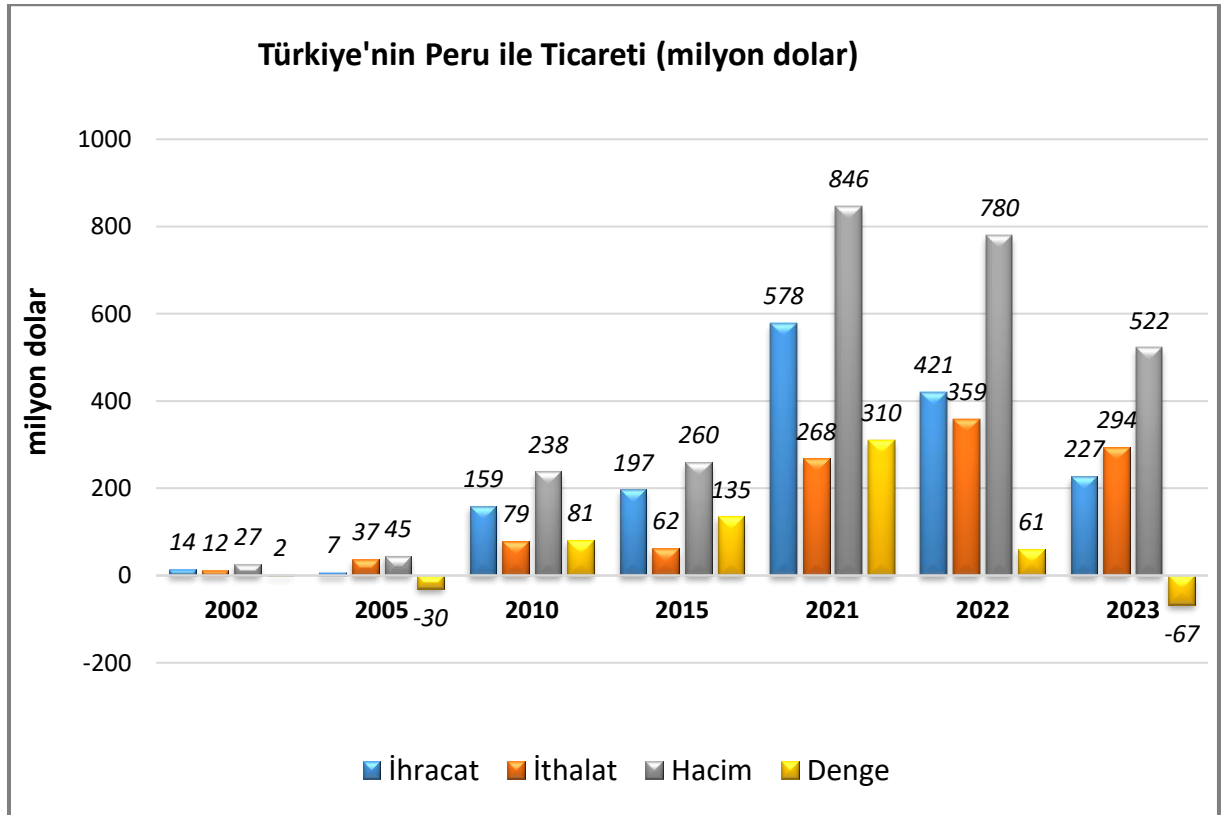
AB ile STA imzalayan Peru ile en kısa zamanda Serbest Ticaret Antlaşması imza sürecinin başlatılması büyük önem arz etmektedir. İki ülke arasında vizelerin kaldırılması ve Türk Hava Yolları'nın iki ülke arasında direk uçuş başlatmasının karşılıklı ticari ilişkileri büyük ölçüde geliştirerek coğrafi olarak uzak olan bu ülkeleri yakınlaştıracaktır.

Peru özellikle ulaşım alt yapısını yenileme hususunda ülkeye daha fazla yatırım çekmeyi hedeflemekte olup, ülkemiz için inşaat malzemeleri, makine ve aksamaları ile müteahhitlik konusunda önemli fırsatlar taşımaktadır.

Peru'nun ortalama gümrük vergilerinin %5'in altında olması ve stratejik konumu nedeniyle Ülkemiz işadamları için değerlendirilmesi gereken bir pazardır.

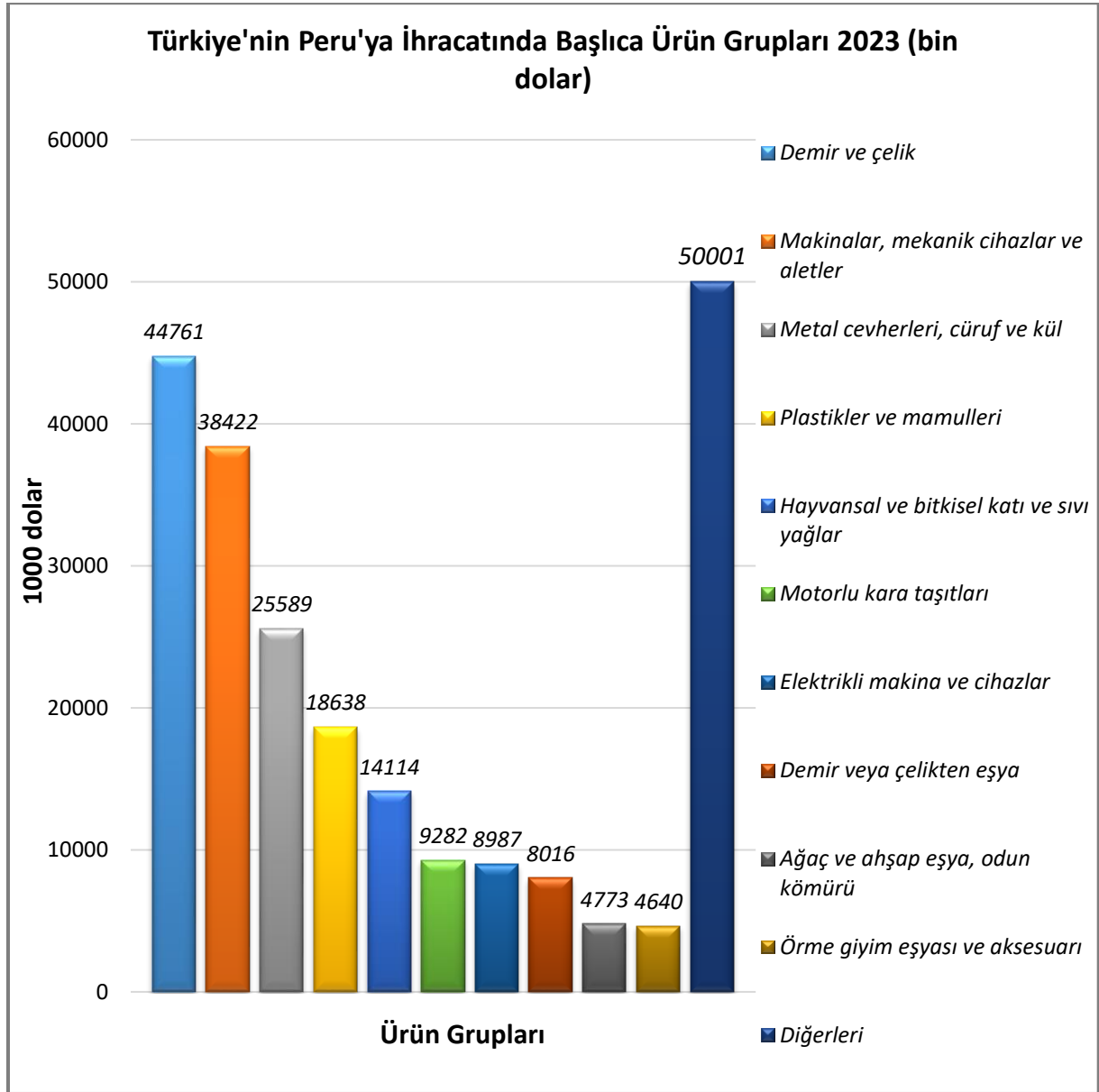
Türkiye ile Peru arasındaki ticaretin seyrinde, yıllar itibarıyla dalgalanma görülmekle birlikte genel olarak Türkiye lehine bir dış ticaret fazlası söz konusudur. 2021 yılında dış ticaret hacmi % 63 artarak 846 milyon, 2022 yılında 780 milyon dolar, 2023 yılında da 522 milyon dolar olmuştur.

Türkiye-Peru Dış Ticareti

Kaynak: TÜİK

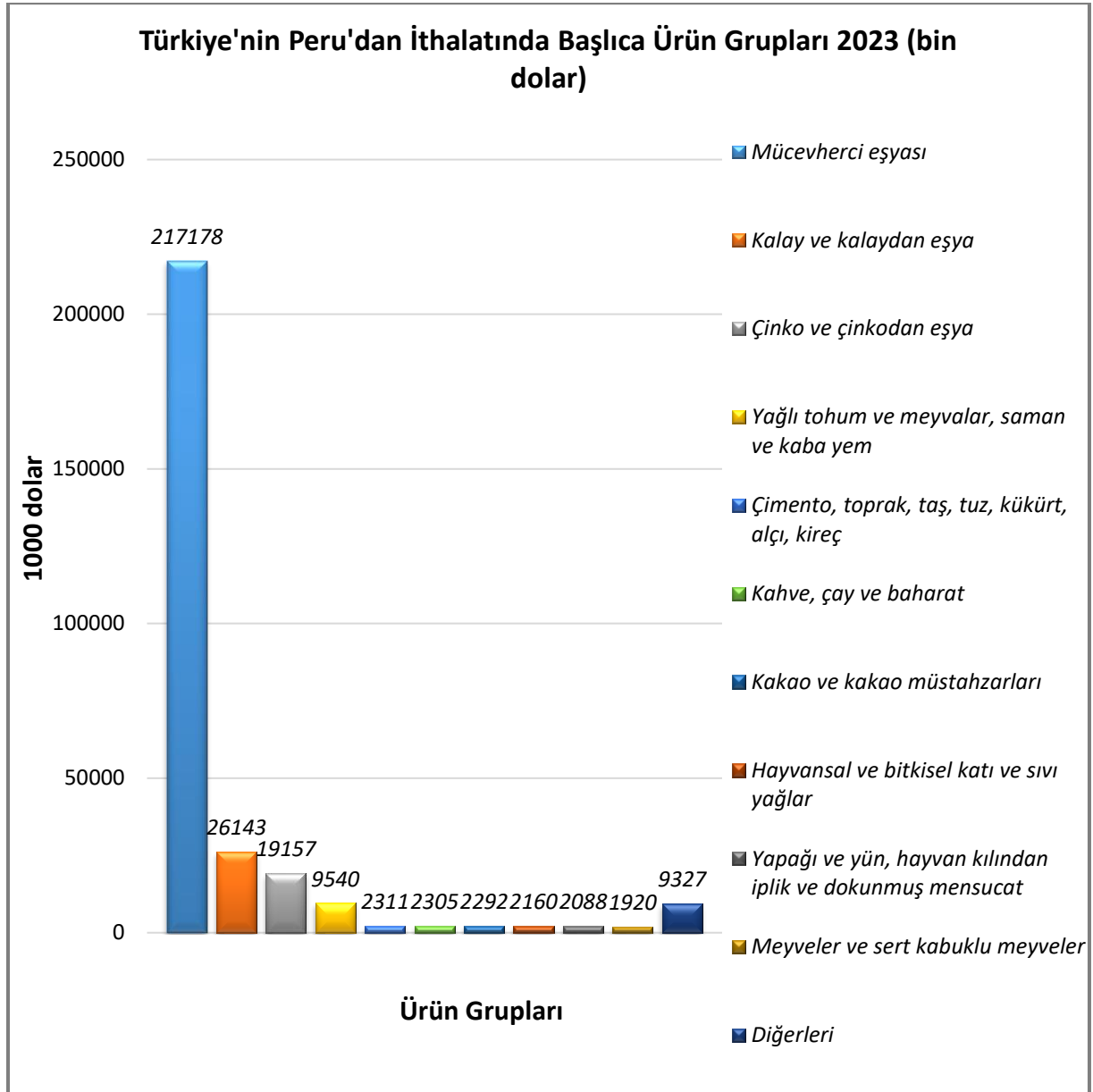
Türkiye'nin Peru'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Peru'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Peru'nun İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			56 260 115	58 172 424	64 355 040	100	10,6
1.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	15 229 585	13 414 400	19 991 449	31,1	49
2.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	7 719 126	7 364 946	8 373 413	13	13,7
3.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	2 291 754	2 488 924	2 690 843	4,2	8,1
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 869 040	2 410 989	2 378 990	3,7	-1,3
5.	0810	Diğer meyveler (taze)	1 285 909	1 435 275	1 767 410	2,7	23,1
6.	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	1 197 333	1 296 674	1 752 563	2,7	35,2
7.	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	1 648 696	1 537 499	1 697 201	2,6	10,4
8.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	1 773 621	1 535 547	1 681 633	2,6	9,5
9.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 705 955	3 090 297	1 555 801	2,4	-49,7
10.	2613	Molibden cevherleri ve konsantreleri	892 044	855 339	1 472 853	2,3	72,2
11.	2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	1 173 776	947 749	1 448 061	2,3	52,8
12.	0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	1 376 576	1 199 408	1 228 501	1,9	2,4
13.	2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	1 797 046	1 785 349	926 813	1,4	-48,1
14.	0901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	758 569	1 188 902	829 282	1,3	-30,2
15.	7901	İşlenmemiş çinko	781 300	932 802	804 626	1,3	-13,7

Kaynak: Trademap

EK-2: Peru'nun İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			51 177 743	60 246 491	52 163 927	100	-13,4
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	4 162 398	7 922 351	5 597 924	10,7	-29,3
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1 818 521	2 556 905	3 223 329	6,2	26,1
3.	8703	Otomobiller	1 448 922	1 787 141	1 878 176	3,6	5,1
4.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 833 732	1 630 244	1 519 094	2,9	-6,8
5.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1 396 578	1 453 474	1 459 075	2,8	0,4
6.	1005	Mısır	1 105 491	1 292 662	1 030 178	2	-20,3
7.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	1 316 777	1 170 593	835 399	1,6	-28,6
8.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	692 703	720 760	764 513	1,5	6,1
9.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	671 846	595 205	762 838	1,5	28,2
10.	1001	Buğday ve mahlut	617 198	880 475	710 579	1,4	-19,3
11.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	688 961	677 357	665 559	1,3	-1,7
12.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	728 543	767 204	632 369	1,2	-17,6
13.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	577 048	655 182	572 004	1,1	-12,7
14.	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	623 783	570 365	455 689	0,9	-20,1
15.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	478 809	732 266	453 294	0,9	-38,1

Kaynak: Trademap

EK-3: Peru'nun Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% , 2023)	Değişim (% , 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		56 260 115	58 172 424	64 355 040	100	10,6
1.	Çin	17 994 761	17 489 368	23 155 748	36	32,4
2.	ABD	7 192 891	8 431 595	9 180 554	14,3	8,9
3.	Kanada	2 740 341	2 628 131	2 987 638	4,6	13,7
4.	Hindistan	2 509 157	2 203 158	2 525 743	3,9	14,6
5.	G. Kore	2 799 184	2 601 582	2 344 479	3,6	-9,9
6.	Japonya	2 780 239	2 824 671	2 215 389	3,4	-21,6
7.	Şili	1 710 957	1 821 222	1 947 490	3	6,9
8.	İspanya	1 482 101	1 604 675	1 879 948	2,9	17,2
9.	Hollanda	1 891 695	1 741 190	1 795 842	2,8	3,1
10.	Brezilya	1 068 308	1 512 063	1 727 059	2,7	14,2
11.	İsviçre	1 934 651	1 988 030	1 656 315	2,6	-16,7
12.	İngiltere	1 298 385	1 940 920	1 276 596	2	-34,2
13.	Ekvator	927 310	1 290 341	1 158 948	1,8	-10,2
14.	BAE	816 063	697 334	1 034 895	1,6	48,4
15.	Almanya	1 088 740	959 215	949 255	1,5	- 1
...
27.	Türkiye	50 104	99 267	198 726	0,3	100,2

Kaynak: Trademap –Peru verileri

EK-4: Peru'nun Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% , 2023)	Değişim (% , 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		51 177 743	60 246 491	52 163 927	100	-13,4
1.	Çin	14 611 643	15 744 692	13 442 599	25,8	-14,6
2.	ABD	9 562 256	14 271 622	10 986 459	21,1	- 23
3.	Brezilya	3 430 911	4 206 326	3 744 730	7,2	- 11
4.	Arjantin	2 313 802	3 040 965	2 663 162	5,1	-12,4
5.	Meksika	1 891 300	2 006 525	1 769 759	3,4	-11,8
6.	Şili	1 318 305	1 601 987	1 326 244	2,5	-17,2
7.	Kolombiya	1 193 521	1 248 610	1 247 549	2,4	-0,1
8.	Kanada	980 964	1 158 400	1 213 673	2,3	4,8
9.	Ekvator	686 742	970 929	1 184 578	2,3	22
10.	Almanya	1 186 649	1 166 873	1 144 016	2,2	- 2
11.	Hindistan	1 111 306	1 185 685	1 116 585	2,1	-5,8
12.	Japonya	1 024 386	1 093 381	1 099 974	2,1	0,6
13.	Bolivya	925 432	1 266 125	939 337	1,8	-25,8
14.	G. Kore	971 923	1 000 317	837 259	1,6	-16,3
15.	İspanya	861 929	905 170	793 260	1,5	-12,4
...
25.	Türkiye	630 844	529 190	286 777	0,5	-45,8

Kaynak: Trademap –Peru verileri

Ek-5: Türkiye'nin Peru'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			578 035	420 518	227 223	100	-46
1.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	80 808	30 097	29 521	13	-1,9
2.	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	8 740	33 656	25 589	11,3	-24
3.	7214	İnşaat demiri	177 558	112 030	13 119	5,8	-88,3
4.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	8 851	12 277	12 887	5,7	5
5.	3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	6 140	11 716	9 036	4	-22,9
6.	8438	Yiyecek ve içeceklerin sınai amaçlarla hazırlanması veya imaline mahsus makina ve cihazlar	511	285	6 916	3	2326,7
7.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	8 265	9 913	6 519	2,9	-34,2
8.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	4 973	4 470	4 436	2	-0,8
9.	4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	7 637	5 432	4 088	1,8	-24,7
10.	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	4 489	3 631	3 709	1,6	2,1
11.	8502	Jeneratörler	175	1 455	3 258	1,4	123,9
12.	4803	Tuvalet ve yüz temizliği için ince kağıt, havlu veya kağıt peçete vb. Kağıtlar	10 237	0	2 769	1,2	0
13.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	3 170	1 288	2 698	1,2	109,5
14.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	3 594	3 577	2 623	1,2	-26,7
15.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	1 688	1 818	2 542	1,1	39,8

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Peru'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% , 2023)	Değişim (% , 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			268 403	359 317	294 421	100	-18,1
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	208 916	248 265	214 415	72,8	-13,6
2.	8001	İşlenmemiş kalay	13 019	26 456	26 143	8,9	-1,2
3.	7901	İşlenmemiş çinko	11 348	33 148	18 687	6,3	-43,6
4.	1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	11 993	7 135	8 294	2,8	16,2
5.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2 823	1 345	2 714	0,9	101,8
6.	2508	Diğer killer, andaluzit, siyanit ve silimanit, mülit, şamot ve dinas toprakları	233	2 413	2 309	0,8	-4,3
7.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	1 920	16	2 262	0,8	14037,5
8.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	699	1 287	2 243	0,8	74,3
9.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	939	1 268	2 034	0,7	60,4
10.	5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları (kardeli/taranmış)	1 300	2 126	1 876	0,6	-11,8
11.	713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	976	797	1 274	0,4	59,8
12.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	2 478	1 136	1 170	0,4	3
13.	1302	Bitkisel özsu ve hülasalar, pektik maddeler, pektinatlar, pektatlar, agar-agar, bitkilerden yapışkan sıvı vb.	2 152	3 218	1 007	0,3	-68,7
14.	2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	2 098	1 386	930	0,3	-32,9
15.	810	Diğer meyveler (taze)	356	504	668	0,2	32,5

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri